

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ
ΠΡΑΞΗΡΙΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΙΔΡΥΤΗΣ : ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ — ΙΟΥΝΙΟΣ

1954

ΕΠΙΜΕΛΕΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΣΟΥΡΑΣ

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΗ' - 1954
ΤΟΜΟΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ, 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1954

ΤΕΥΧΟΣ 643

ΕΝΑΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ

Τὸ ἀφιέρωμα τοῦτο τὸ ὀφείλουμε στοὺς ἀναγνώστες τῆς «Νέας Ἐστίας» ἀπὸ τὸ προπερσινὸ καλοκαίρι, ὅταν συμπληρώθηκαν ἑκατὸ χρόνια ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Νικολάου Πολίτη, τοῦ πρωτοπόρου ἐπιστήμονα καὶ τοῦ μεγάλου Ἑλληνα. Τὸ ἀναγγείλαμε τὸν Αὐγούστου τοῦ 1952, μὰ ἀναγκασμένοι ν' ἀνταποκριθοῦμε σὲ τόσες ἄλλες ὑποχρεώσεις, δὲν κατορθώσαμε νὰ τὸ ὀργανώσουμε μὲ τὸν τρόπο πὸ θέλαμε καὶ στὰ μέτρα πὸ ἀπαιτεῖ ἡ προσωπικότητα τοῦ ἱδρυτῆ τῆς ἑλληνικῆς λαογραφικῆς ἐπιστήμης. Ἔώρα, μὰς γυρίζει στὴν ὀφειλὴ μας καὶ μὰς βοηθεῖ ὄχι νὰ τὴν ἐξοφλήσουμε, — θὰ ἔπρεπε τὸ ἀφιέρωμα νὰ ἔχει πολὺ περισσότερες σελίδες καὶ νὰ συγκεντρώσει καὶ ἄλλες ἐργασίες, — ἀλλὰ νὰ δείξουμε ὅτι δὲν τὴν ξεχάσαμε, μὴ ὑποδειγματικὴ ἐκδήλωση: ὁ ἑορτασμὸς τῶν ἑκατόχρονων τοῦ Νικολάου Πολίτη ἀπὸ τὴ «Λαϊκὴ Βιβλιοθήκη Καλαμῶν» μὲ τὴ συμπαράσταση τοῦ Δήμου Καλαμῶν. Ἄς ποῦμε, λοιπόν, τί εἶναι ἡ «Λαϊκὴ Βιβλιοθήκη Καλαμῶν», ἀφοῦ μὴ ὠραία πρωτοβουλία τῆς θὰ μεταφέρουμε στὶς σελίδες μας, καὶ ἄς δοῦμε τί διδάγμα προσφέρει ὁ ἑορτασμὸς πὸ ὀργάνωσε. Γιὰ τὸν Νικόλαο Πολίτη, θὰ μιλήσουν τὰ κείμενα πὸ ἀκολουθοῦν.

Ἡ «Λαϊκὴ Βιβλιοθήκη Καλαμῶν» ἀνήκει στὸν ὀμώνυμο Σύλλογο, πὸ ἱδρύθηκε στὰ 1933 καὶ πολὺ γρήγορα, ἔπειτ' ἀπὸ δυὸ μόλις χρόνια, τὴν ἐστέγασε σὲ οἶκημα, χτισμένο σὲ χῶρο τῆς «Λαϊκῆς Σχολῆς» μὲ τὴ φροντίδα τοῦ τότε Μητροπολίτη Μελε-

τίου καὶ τοῦ Γυμνασιάρχου Τζανετάκη, καὶ ἀμέσως ἐγκαινίασε τὴ λειτουργία τῆς. Διευθύνεται ἀπὸ τὸ διοικ. συμβούλιο τοῦ Συλλόγου* καὶ ἔχει 20.000 τόμους κάθε εἴδους, μερικὲς ἑκατοντάδες παλαιῶν χειρογράφων, πολλὲς σειρὲς Ἀθηναϊκῶν καὶ Καλαματιανῶν ἐφημερίδων καὶ ἀρκετὰ σπάνια βιβλία (τὸ παλαιότερο εἶναι τοῦ 1530). Οἱ ἀναγνώστες τῆς φτάνουν κάθε χρόνο τὶς 18.000.

Τὸ φιλολογικὸ μνημόσυνο τοῦ Νικολάου Πολίτη ἴσως εἶναι ἡ λαμπρότερη ἐκδήλωση τῆς «Λαϊκῆς Βιβλιοθήκης Καλαμῶν», ὄχι ὅμως καὶ ἡ μόνη. Πολλὲς διαλέξεις καὶ ἄλλες φιλολογικὲς συγκεντρώσεις ἔγιναν στὴν αἴθουσά τῆς. Ὡστόσο, ὁ ἑορτασμὸς τῆς 28ης Μαρτίου, — τὰ ἑκατόχρονα τοῦ Νικολάου Πολίτη, — ἔχει ἄλλη σημασία καὶ ἄλλη ἀξία. Εἶναι μὴ πρᾶξη ὑποδειγματικὴ. Εἶναι ὅ,τι πρέπει νὰ μιμηθοῦν καὶ τ' ἄλλα ἐπαρχιακὰ κέντρα, — κάτι ἀνάλογο ἔκαμε καὶ ἡ «Ἐταιρεία Κερκυραϊκῶν Σπουδῶν» τὸ περασμένο φθινόπωρο γιὰ τὸν Κωνσταντῖνο Θεοτόκη, — ἀν θέλουν νὰ διαμορφώσουν δική τους πνευματικὴ ζωὴ. Ἐνας, λοιπόν, ἀκόμα λόγος, γιὰ νὰ μεταφέρουμε στὶς σελίδες μας τὸν ἑορτασμὸ τῆς Καλαμάτας ὀλόκληρο. Καὶ νὰ τὸν προβάλλουμε.

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

Τὸ σημερινὸ διοικ. συμβούλιο ἀποτελοῦν οἱ κ. κ. Γεώργ. Κουτραφούρης, πρόεδρος, Κ. Βασιλάκης, ἀντιπρόεδρος, Παναγ. Οἰκονομάκης, γεν. γραμματεὺς, Σπ. Δεδούσης, ἔφορος, Νικ. Ρεμπουτσᾶκος ταμίας, καὶ οἱ κ. κ. Γεώργ. Κανελλακόπουλος, Ἰω. Ἀναπλιώτης, Εὐστ. Κουρέας καὶ Κ. Μακρυγιάννης.